

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken Augustus 9-dik napján, 1816-dik esztendőben.

B é t s.

Az itt kijött, arany és ezüst pénzt illető *Circularét*, melyről a' múlt kedden röviden emlékeztünk, így adhatjuk elő magyar nyelven: —

Tarifája, a' törvényes fizetésekre való eszközöknek lenni megesmértetett arany és ezüst pénzeknek.

Hogy minden azeránt lehető bizontalanság elháríttassék, hogy a' Státus' kassáiba *Conventziós* pénzel tétetődő fizetéseknél minémű pénznemekkel kelljen tétettetni, és hogy mellyeknek kelljen a' magános emberek által is éppen így elvétettetni: erre nézve az idefoglaltatott 's ő Felsége által helybehagyatott *Tarifa* közönségesen kihirdettetik, a' melyben mind azok az arany és ezüst pénzek, mellyeknek törvényesen járni szabad, azoknak meghatározott betsekkel egyetemben befoglaltatva vagynak; 's a' melyben találtató határozásokhoz tehát valamint a' közönséges kassák, úgy a' magános személyek is, magokat alkalmaztatni tartoznak. Béts, Jul. 27-dikén, 1816. —

Báró *Hochkircheni Reichman Augustin*, Kormányzéki Vice-Elölülő.

Báró *Werner Károly*, Kormányzéki Tanácsos 's Cancellariai igazgató.

T a r i f á j a

Mind azoknak az arany és ezüst pénzeknek, a' mellyeknek törvényesen járni szabad: —

Arany pénzek, a' magok nehézségek és betsek szerént:

Hatvan aranygrános, Cs. K. Austriai és Körmötzi egygyes (Simpla) arany — — — 4 fl. 30 kr.

Két annyis —, kettős (Dupla) arany — — — 9 fl. — „

Három arany és 11 grán nehézségű Cs. Kir. Austriai Belgiumi egész Souveraendor — 13 fl. 20 kr.

Egy Arany és 35½ grános nehézségű hasonló, fél Souveraendor — — — 6 fl. 40 kr.

Hatvan grános, régi Hollandus arany, ha ép karimájú és telyes nehézségű — — — 4 fl. 30 kr.

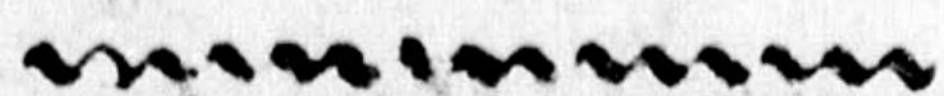
Megjegyzés. Mind ezeknek az arany pénzeknek telyes nehézségűeknek kell lenniük. Telyes nehézségűek pedig ezek akkor, ha, tudniillik a' Cs. K. Austriai és Körmötzi egygyes és kettős arany, 's meg a' Cs. Kir. Austriai Belgiumi egész és fél Souveraendor, melléjük egy aranygrán adatván, 's mérőserpenyőbe tétetvén, a' mérő nehézség, nehézek, (pondus) az aranyot le nem nyomja, az az, ha a' mérő nyelv a' villának két ága között a' nehézek felé ki nem üt, vagy legalább a' villa' ágai között megáll; az említett Hollandus arany pedig akkor, ha ép karimájú lévén, egy melléjük adatott gránnal egygyütt, a' mértéket lenyomja, úgy hogy a' villa annak ágai között az arany felé üt ki. A' nem telyes nehézségű aranyok a' közönséges kassákban

éppen nem, hanem csak a' pénzverő és váltó hivataloknál, vétetnek-el, de csak mint materialek.

Ezüst pénzek.

A' Cs. K. Austriai és egyéb Conventiós mértékszerént veretett Species Tallér — — —	2 fl. — kr.
Detto Detto fél Tallér vagy Forint — — —	1 fl. — kr.
Detto Detto 1/2 Tallér — — —	30 kr.
Detto Detto Fej vagy 20 krajtzáros darabok — — —	20 kr.
Detto Detto 17 krajtzáros darabok — — —	15 kr.
Detto Detto 7 krajtzáros darabok — — —	6 kr.
A' Cs. Kir. Austriai, Conventiós mérték szerént veretett 5 krajtzáros darabok — — —	5 kr.
Detto Detto Ezüstgáras — — —	3 kr.
Detto, a' Gallitz ara nézve a' Conventiós mértékszerént veretett 30 krajtzárosok — — —	30 kr.
Detto Detto — — —	15 kr.
A' Cs. K. Belgiumi egész Koronás Tallérok — — —	2 fl. 12 kr.
Detto Detto fél Kor. Tallér	1 fl. 6 kr.
Detto Detto 1/4 Koron. Tallér — — —	33 kr.

Megjegyzés. — a). A' Montforti, és külömbkülönb Német Birodalombeli Rendek által, oldalaslág fekvő négy szegletti 's fél fontos formára veretett 20 krajtzárosok, mint már külömben iszégen visszavettett pénznemek, semmi, fizetésben el nem vétetnek. — b). A' megsértett vagy megtsonkáltatott, pénznemek a' közönséges kassáknál el nem vétetnek, hanem csak a' pénzverő és váltó házaknál vétetnek-el, meghatározott árron.

A' múlt postanapó tól fogva naponként kijött Udvari Orvosi tudósításokban olvasuk, hogy valaminth maga a betegágyas Hen-

rika ő Cs. Fő Hertzegaszszonysága, úgy a' kisdéd Hertzegaszszonyka is, kivánt jó állapotban vannak.

Nagy Britannia.

Az Anglusok Madera szigetét, mint gondoltatott, azért foglalták vala el az 1709-dik esztendőben, hogy azt a' Frantziák ellen, minthogy Portugallia a' maga Régensének Brasiliába való költözése miatt azt nem eléggé védelmezhetné volna, megtalazzák. Hanem a' Parlamentumi beszélgetések, mellyek abban ezen tárgyról a' minapában, kevéssel annak elosztása előtt elő fordúltak, egyebet mutatnak, azt tudniillik, hogy az Angliai Országlószek azért foglaltatta-el a' nevezett Portugallus szigetét, hogy annak jövedelméből kivegyé a' Lisboai Udvarnak költsönözött summat.

Hogy mitsoda lábra állott legyen az Anglusok' kereskedésének, fabrikainak, 's minden szorgalmatoskodásának dolga a' békeségnek helyreállításától fogva, elég szomorúan emlegetik az onnét jövő újságok minden napokon. Nem is lehet ez, az ő külső országokkal való mostani kereskedésbeli öszszetsatoltatására nézve, másképpen. Már jó ideje, hogy nyilván irtak a' közönséges levelekben, hogy az Orosz Országlószek által kiadatott új Tarifa igen kevéssel tette jobbá reájok nézve az ottvaló kereskedésbeli kinézést, mint mikor az ott legnagyobbban megszorítva volt. Hogy a' Belga köz nép az Anglus portékának oda való bevitettetését, melly nebezen szenvedje, már példát hoztak reá elő az újságok, azt tudniillik, hogy Gentsben, a' dolog nélkül heverő nép a' maga tulajdon portekáit, a' mik Angliai eredetűek voltak, rakásra hordván megégette. Fr. országban az idegen fabrikák' szerzeményeit már az egész országban mind öszszekeresni és elfoglalni (konfiskálni) kellett volna, ha azokat azoknak tulajdonosai Juliusnak 1-ső napjaig az or-

szágból ki nem küldötték. Hogy meg nem történt a' dolog, csak az okozta, hogy a' Király a' kiszabott időt két hónappal megtoldotta: hanem eltelve a' két hónapok, azután akár mi e'féle idegen portekát, posztót, flanelt 's a' többi, megtalálnak, mind elveszik. Spanyol országban még régebben és szorosabban fennáll az Angliai fábrikásokat felettébb nagyon érdeklő tilalom. Most azt írják *Barcellonai* levelezőik után a' Párisi újságok, hogy onnét (*Barcellonából*) egy Követség ment *Madridba* a' Királyhoz, oly kérelemmel, hogy az Anglus kereskedő portekákknak bévitettetése' eleibe, melly által a' Spanyolok' nemzeti industriája megölettetik, tegyen gátat. A' *Katoloniának* külfömbkülömb pontjain összegyülekezett fegyveres seregek parantsolatot kaptak, hogy mennyenek közelébb a' tenger' partjaihoz, azért, mint némelylek erősítik, hogy akadályoztassák-meg a' tiltott portekákknak titkos úton való bévitettetését.

A' mi Angliának Napnyúgoti Indiai (az *Amérikai* szigetekkel való) kereskedését illeti, hogy melly fontosok 's betsesek legyenek ebben a' tekintetben ezek a' szigetek, ilyen megjegyzések által terjeszti egy Anglus újságíró a' nemzet' szeméi eleibe: —

„A' mi régi plántatartományainkban, úgy mond, 634096, azokban pedig, a' mellyeket mostanság nyertünk, 136,000 Szeretsen rabszolgáink vannak. Ha miezket átaljában vesszük, 's egyegy embert csak 70 font Sterlingre betsülünk is, 53,906,720 font Sterlingből álló kapitális jön-ki belőlök. A' föld, a' melly rész szerint ezek által miveltetik, rész szerint még mivéletlen áll, régi plántatartományainkban legalább 28,001,718, az újakban 14,000,000 font Sterlingekre betsülthetik. —

„Az esztendőnként való termést, régi plántatartományainkban 18,516,550, az

újakban is legalább 3,980,132 font Sterlingre tehetni. —

„Ha mi, így szoll a' nevezett levél, a' mi plántatartományainknak felfordulását megengednők, ennek vége a' lenne, hogy kised Státusok formálódnának belőlök, mellyek az Amérikai Státusoknak természet szerént való szövetségeik lévén, a' kereskedésnek véghetetlen kiterjedését egészen azon Szabad Státusok' részére hajtának, 's az ő tengeri hadi erejeket is legalább 25,000 hajós legényekből álló sereggel nevelnék, a' melly Szabad Státusok megszűnés nélkül oda törekednek, hogy a' Napnyugoti kereskedésnek urává tehessék magokat.

Leicester tartományában, a' legújabb tudósítások szerint, rettenetes gonoszágokat követtek-el a' fábrikákban dolgozó emberek; a' tudósításnak megindulásakor mársok makhinát összetörtek vala.

A' lakosoknak az újságokon való rendkívül nagy kapására nézve, azt hozza elő például egy *Londoni* közönséges levél, hogy ott a' *Leicesteri* utzában most egy tojást mutatnak pénzért. A' nézőknek sokaságát meg lehet itélni abból, hogy maga a' tudósító csak negyedik próbatételekor lehetett olyan szerentsés, hogy ennek a' tsudatojásnak megnézésére bémehetett. A' tojásban, a' mi ezt ily nevezetessé tette, belőlről a' haján ezek a' szavak olvastának: *Napoleon* vissza jó Európába *November*' 18-dikán 1816-ban, a' melly szókat, meglehet, hogy valami *Chémiai* mesterséggel étette, itatta, vagy dolgozta belé, valamelly ahozértó ember a' tojás' hajának belső részébe. A' tulajdonos, nem tréfálódó de kinevetésre méltó hangon beszél a' nézőknek, hogy ezt a' tojást *Bordeaux* városában tojták. —

Arrol a' Párisi levelek által elhíreltetett dologról, hogy *Charlotta* a' K. koronaörökös Hertzegasszony, idő előtt szüivén a' miatt betegségbe esett volna, semmi emlékezet nem

tétetik egygyik Londoni újságlevélben is. Hogy az egészsége még helyre nem állott, e' bizonyos, úgy hogy még a' Gloucesteri Hertzeg és a' Királyi Hertzegasszony *Mária* lakadalmába sem jelenhetett-meg, a' melly Jul. 22-dikén ment véghez a' Királyné palotájában. —

A' még *Angliában* lakó *Orleáni* Hertzeg és Hertzegné, a' magok nem régen született leánykájoknak keresztelőjét tartván, fényes gyülekezet volt nállok Jul. 21-dikén. Jelen voltak a' Királyi familiából néhány Hertzegek, a' Régens Princz, két Anglus Minister, a' Frantzia Királyi és egyéb *Bourboni* Házakhoz tartozó Követek. Az *Austriai Császár ő Felsége'* nevében az *Austriai Cs. K. Követ Esterházi ő Hertzega* vitte véghez a' keresztatyai foglalatosságot. Ez a' fényes pompa a' *Twickenhami* kastélyban ment véghez, a' hol laknak a' nevezett Frantzia Királyi Hertzeg és Hertzegasszony. Jelen volt a' keresztelőn az oda való Protestans Pap is, ki a' tsetsemőt a' maga Ekklesiája keresztelő könyvibe béirta.

A m e r i k a.

Azon kivándorlott Frantziák eránt való tiszteletet, a' kik *Philadelphiában* tartózkodnak, azzal mutatta-meg Május' 2-dikán a' *Philadelphiai*, de hasonlóképpen Frantzia eredetű lakosoknak egy társasága, hogy a' *Szabad Kömivesek'* szalájában egy fényes bált adott nékiek, a' hol ők 80-nan voltak jelen. Azon híres katonák 's egyebek között, a' kik ezen megtiszteltetésben részesültek, név szerént említettnek, *Grouchi*, *Clauzel*, *Lefebvre - Desnouettes*, *Gróf Regnaud de St. Jean d' Angely*, 's ennek fia, és több más nevezetes emberek. Sok jeles poharköszönések fordultak elő.

Megjegyzésreméltó, így ír a' tudósító, hogy *Grouchi Grófnak*, *Bonaparte József* pedig tsak *Sir Bonaparte Józsefnek* neveztetik.

Frantzia Ország.

Azoknak a' 38 Frantziáknak mostani lakhelyeiket, kik a' Királynak 1815-ben Jul. 24-dikén költ végzése, 's a' törvényhozó Kamaráknak 1816-ban Jan. 17-dikén hozott törvénye által az országbol számkivetettek, minthogy sok újságlevelek hibásan irtak róllok, így számlálja elő a' *Párisi Monitor* bitelesen: *Felix Lepelletier*, *Excelsmans*, *Fressinet*, *Lamarque*, *Harel*, *Barre*, *Arnaud*, *Pomereul*, *Garreau*, *Merlin de Douai*, *Defermont*, *Bori de Saint Vincent*, *Garnier de Saintes*, *Mellinet*, *Hublin*, *Courtin*, és *Vandame*, részszerént *Brüsszelben*; részszerént az egyéb *Belga vidékeken*; *Soult Düsseldorfban*; *Alix Kassel* mellett a' felesége' jószágában; *Maret* (*Bassano*) *Grétzben*; *Marbot Frankofurtumban*; *Boulay de la Meurthe Koblentzben*; *Mehee de la Fouche Konstántzban*; *Thibaudau Prágában*; *Carnot Warschauban*, *Mouton Achenben*; *Piré* az *Orosz birodalomban*, a' hol szolgálathba is lépett; *Regnault Philadelphiában*; *Arrighi* (*Pádvai Hertzeg*) *Austriában*; *Dejean* (az ifjú) hasonlóképpen ott; *Real* a' tengeren *Amerika felé*; *Bouvier - Dumolard* *Saarbrükkenben*; *Durbach* *Austriában*; *Dirat* *Philadelphiában*; *Felix-Desportes* *Moguntziában*; *Cluys* *Amerikában*; *Forbin-Janson* *Romában*; *Lelorgne* *Angliában*; *Gilly*, *Grouchi*, *Clauzel* és az egygyik *Lallemand* *Amerikában*; *Ameilh*, ugyan oda-felé való útban a' tengeren; a' másik *Lallemand* és *Savary*, a' kik *Maltából* elszöktek, vagy még most is *Smyrnában*, vagy *Persia felé* útban, vagy-nak.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Pesten Augustus 3-dik napján költ levelekben ezeket írják: —

Kit óhajtya várt, és örömmel fogadott, azon Fő Herczegnek majd minden lépéseit figyelmével követi a' két város. E' kevés napok alatt megjegyzésre méltónak tartatik, hogy ő Királyi Fő Hertzegsége mindjárt 25-dikén reggel nagy Katona Parolát tartott, mellyre a' Királyi várba minden Generálisok, a' hadi Kormányhoz tartozó Fő Tisztek, 's a' Regementeknek itt lévő főbb Tiszteik fényes pompával jelentek meg. Aznap Pesten a' város erdejében ebédet adott az eddig volt Hadi Fő Kormányzó Gróf Kollowrath Ő Excellentiája, mellyre Ferdinand Fő Herczeget megkérte, 's a' Polgári Dicasterionok Fejeit 's némelly Fő Uraságokat meghívta. A' Fő Vendégnek tiszteletére az ebédlő palota trofeumokkal, 's elmés írásokkal ki volt ékesítve, és a' vidámság' gerjesztésére a' Ns. Eszterházy Regementnek Bandája zengedezett. Nagy volt a' nép' öszve gyűlése. Kiki nem a' helynek igazó kellemeit: hanem a' Fő Herczeget kívánta szemlélni. Azért midőn ő Felségének; a' Nádor Ispány Ő Császári Fő Hertzegségének, és Ferdinand Ő Királyi Hertzegségének egészségeért ittak a' Nagy Vendégek, az egész Publikum részt vett az öröm kiáltásban, és a' belső szózatot kívül százszorosán ekhozta. — Julius 26-dikán vette által Ő Királyi Fő Hertzegsége a' hivataljával járó foglalatosságokat, 's annak minden ágaiba új lelket öntött. — Jul. 27-dikén butsút vett Budától Ő Excellentiája Gróf Kollowrath, és elment Prágába, hasonlóképen Tseh Országi Hadi Kormányzónak. — Hetfőn Jul. 29-dikén a' Királyi Fő Herczeg megjelent Pesten a' Nagy Kaszárnya megnézegetésére. Különös tiszteletet, és hálaadást érdemel az ő figyelmetessége; mert nem csak a' szolgálatot tevő Katonaságnak;

nemcsak az Invalidusoknak lakásait megvizsgálta: hanem különösen a' beteg házakat is szemesen megjárta, 's a' betegeknek állapotjokról, az ő tartások módjáról és az egész gondviselésről olly béliató kérdéseket támasztott, hogy illy figyelmetes Fő Kormányzó alatt mind a' szolgálatban lévő, mind a' Nyomorék és beteges Katona az ő állapotjának jobbúlását bizodalmasan reménylheti.

Tudományos Dolgok.

A' múlt 1815 ik Esztendőbeli October' holnapnak 31-dik napján ki jött Magyar Kurir 87. darabjában, az 57. Szám alatt alázatossan jelentetem volt a' két Magyar Hazának az én ki adandó Méh tartásom módgyarúl eltökélt szándékomat, mellynek kiadására már több esztendőktől olta sok Uri Rendek által unszoltattam. Mostan is még ugyan azon alázatossággal jelentem mind a' két Magyar Hazának, mind pedig különösen azon nagy érdemű előre fizető M.gos, N.gos, Fő Tdó, Tek. Nem. Uraságoknak, és Méhekben gyönyörködő Nemzeti Gazdáknak, kik annak világ' eleibe terjesztését az előrefizetés által felsegélteni méltóztatták; és ez utánnis méltóztatni fogják, hogy már a' könyv bizonyosan Sajtó alatt vagyon, és reménlem, hogy 3 vagy 4 holnap múlván ki fog az alól kerülni a' 3 réz Táblákkal egygyütt, mellyek hasonlóképpen munkában vagynak. Én 8 holnapoktól olta minden tehetségem szerént munkálkodtam abban, hogy a' könyvnek még ezen a' nyáron hasznát vehesse a' Haza; de mivel az az eránt folytatott szükséges levelezést itt helyben egész bátorsággal, és annak idejében meg kívántatott gyorsasággal nem folytathattam, mellyről minthogy a' kik tehetek volna sem tettek semmit, azért azt egy darab ideig félbe szakítani, sőt a' fel tett tárgyrol is már majd nem egészen lemondani kénytelenittem; a' Nagy Érdemű elő-

re fizető Uraságok tehát méltóztassanak nékem megengedni, hogy a' Könyv, ámbár nem az én hibából, illy sokáig késik. Mióta én ezen szándékomat a' Könyv' kiadásáról a' két Magyar Hazának legelőször jelentettem, már azóta más két nevezetes új Méhész Könyvekről is tételt jelentés az újságokban: t. i. az egygyik: Leg újabb 's hasznosabb Méhész Könyv nevezet alatt 3 Rézre metzett Táblákkal, Wursterszerént, Cz. J. által a' nyomtató Urnak maga költségén mostanában kerültki a' Sajtó alól. Itten a' Könyv' rostálásának semmi helye nem lévén, éppen csak azt kívántam itten, nem ditsekedésből ugyan, sem mások ótsárlásából, hanem egyenesen az igazság' megvaltásából azoknak kedvéért rövideden jelenleni, kik az én kiadandó Könyvem hasznos volta felől bővebb tudósítást várnak tőlem, vagy annak kiadását ennyi új Méhész Könyvek mellett talán már szükségtelennek is vélik, vagy állítyák lenni: hogy ezen úgy nevezett legújabb Méhész Könyv sokakban meg egyez ugyan az enyimmel, ámbár abban több bijjánosság, terhesebb munkák, 's költségesebb eszközök, és némelly tetemes hibák is talátnak, újság pedig semmi sem, mellynek feltalálásával maga a' szerző ditsekedhetne; hanem hogy ezen mostani Új Méhész Könyvek között, és talán a' jövődöbéliek között is mindenkor legújabb maradván, annál kelendőbb legyen, gondolom azért kapta ezt a' nevezetet. A' második Új Méhész Könyv melly az én Könyvem kihirdettetése után egy bolnapal hirdettetettki előre fizetésre. Gazdaságos Méhtartás nevezet alatt, arról leginkább nevezetes, hogy annak a' szerzője Egy kas Méhből 6 Esztendők alatt 1256 fr. nyereséget vett be. Nem ditsekedhetek ugyan én azzal, mint M. G. Ur, hogy egy Köpü Méhből 6 esztendők alatt annyi hasznot vettem volna be, mint a' Könyvemben is kitettem, nem egy, hanem több köpü Méhekkel kezdettem mindgyárt eleinten a' Méhtartást; hanem ellenben azzal én is di-

tsekedhettem, ámbár arra semmi szükségem nintsen, hogy én sokkal kevesebb számú köpü Méhekből, mint a' mennyire M. G. Urnak ezen egy kas Méhe 6. esztendők alatt szaporodott. Sokkal több hasznot, sőt ide nem számlálván a' tőkét t. i. 40 öreg köpü Méheket (melly summánál leg alább még fél annyival többre szaporodhatott 6 esztendők alatt M. G. Urnak az egy kas méhe) hanem tsupán csak az azokból vett nyereséget, az akkori papiros pénzben 2 ezer forintnál is jóval többet be vettem csak egy jó esztendőben is, középszerű esztendőkben pedig kettőben mint sem M. G. Ur ugyan azon pénzben 6. esztendők' elfolyása alatt be vett, mellyből ki ki könnyen megítélheti ezen könyvnek hasznos voltát, mellyet egy általam fel talált két Osztályú méhes fel diszesit, és a' mellynek mind hasznos, mind pedig szükséges voltát elegendő képen megbizonyítyák csak a' rajzás olly világos jeleinek feltalálásais, mellyekről a' rajzani készülő köpüket egy 's két héttel, vagy legalább harmad nappal; a' rajzani induló Méheket pedig egy 's két vagy legalább fél órával előbb a' kiköltözködések előtt bizonyosan meg lehet esmérni; a' sűrű rajzást könnyű módokkal megzabolázni, és annak idejében hasznosan kormányozni; 's úgy nem különbben olly könnyű módnak a' feltalálása, melly szerént 4 5 akó mézetis egy este könnyen ellehet minden kár nélkül a' Méhektől szedni 's a' t. mellyek által a' Méh tartásban leg alább két legnevezetesebb, és legterhesebb munkákat, t. i. a' Sűrű rajzást, avvagy rajokra szükséges vigyázást, 's azokkal való bajlódást, és a' méznek elszedését (melly munkáknak megkönnyebbitések végett ámbár ezen tárgyaknak egészen meg nem felelnekis, leginkább taláttakifel a' kettős köpükis) sokkal könnyebbé és hasznosabbá fogom tenni, mint sem ez ideig voltak Magyar Hazánkban: egy szóval pedig ezen Könyv mind azokat szép rendben, 's igen értelmesen elől adva, és az én 16 Eszten-

dőbeli tapasztalásaim által megerősítve, 's tulajdon új talalmánnyaimmal egybe olvadva foglallya magában, valami csak boldogult Christ Uról fogva T. Csaplovics Urig jó, hasznos, szükséges, a' józan okosságon épült, 's könnyen vegbe vihető a' méhtartásban a' leghiresebb külső Országi Méhészek által feltaláltatott: a' mit ellenben azokban igen terhesnek 's kétségesnek, vagy igen költségesnek, és a' mellett gyakorta károsnak is; vagy legalább haszontalannak lenni találtam avagy tapasztaltam, azokat vagy egészen kihagytam, vagy rövideden mások' Sérélmek nélkül megzáfoltam, vagy pedig a' hol lehetett, tulajdon tapasztalásaim szerint megjobbitottam, 's némelly új talalmányokkal is a' méh tartást meggazdagítottam, és könnyebbé 's hasznosabbá tettem: így tehát már mostanában nem ok nélkül remélem azt, hogy egy igen könnyű, hasznos, és gyönyörűséges módgyával a' méh-tartásnak fogok a' két Hazabeli méhes gazdáknak kedveskedni az úgy nevezett fennálló fiókos köpükben, melly szerint a' méh tartást mind a' két Magyar Hazában egy igen jeles, hasznos, és állandó résztskéjévé a' mezei gazdaságnak lehessen tenni. Hogy pedig azok a' méhes gazdak is, kik ezen fiókos köpüket magoknak vagy meg nem szerezhetik, vagy telyességgel a' közönséges régi egygyes méh-köpüknél, és kasoknál akarnak, vagy bizonyos környűállásaikra nézve kéntelenítetnek azok mellett megmaradni, ezen könyvnek valami hasznát vehessek, és ezután nagyobb haszonnal folytathassák a' méhtartást, tehát azoknak kedvékért rövideden ide ragasztottam megjobbitott formában a' régi szalma kasokat is a' vélek való hasznosabb bábás' módjának rövid leírásával egygyütt: 's úgy nem különbben a' méhekben gyönyörködőknek kedvékért némelly különös rész szerint hasznos, rész szerint pedig a' méhek tsudálatos természetek vizgatására igen alkalmas köpüket, és sokaknak a' kényszerítésekre az

úgy nevezett kettős köpüket, 's azok eránt való vélekedésemet, és tapasztaláson fundált itélet-tételemet is, mellybül kiki által láthattya azt, hogy mennyivel, hol, és mikor legyenek azok ezen fenn-álló fiókos köpüknél a' méh tartásban előbb, vagy utóbb valók, alkalmatossabbak vagy sem 's a' többi. Remélem, hogy egy Földes Uraság, vagy egy méhes-gazda sem fog találkozni, a' ki ezen hasznos könyvnek kiszabott árát, hogy ha minden kitelhető haszon vétellel akarja a' méh tartást folytatni, vagy folytattatni, ezen drágasággal küszködő időkbén, a' midőn a' papiros ára tizszerte, a' nyomtatásbeli költség pedig majdhatszorta nagyobb, mint sem valaha pengő pénzben volt, előre is lefizetni sajnálná, vagy aztat jövődöben megbánná; sőt előre merem ígérni azt is, hogy ezen könnyű és hasznos módgya a' méhtartásnak nem kevesebbé meg fog kinek kinek tettzeni, valamint azon Uri Rendeknek mindeniknek különösen meg tettzett, kik a' végett mind ekkoráig majd minden esztendőben számosan a' házat meg látogatni méltóztatták, és engemet annak kiadására már több ízben kényszerítettek. Mivel pedig a' nyomtatásbeli költségnek fele része még hátra vagyon, azon okból, és mások' sürgetéséből is szükségesnek találtam az előre fizetés idejét meghosszabbítani: a' kiknek tehát még tettzik, és mind magoknak, mind pedig egyszersmind a' Hazának hasznára kívánnak lenni, 6 forintal mostani folyó váltó Czédulákban még a' jövő October' hónapnak az utólyáig a' következő helyeken előrefizethetnek:

Pesten. *Eggenberger*, és *Ns. Kiss István* Könyváros Uraknál. — Pozouyban. *T. Cseptsányi Gábor* Prof. Urnál. — Sz. Fejér Váron. *Lang Álám* Könyváros Urnál. — Jász Berényben. Fő Tiszdó *Bánn József* Apátur Urnál. — Csányon. Tdó. *Szalóky Ferencz* Pl.b. Urnál. — Gyöngyösön. *Szilágyi István* Könyváros Urnál. — E. Dese-

nyón. — Tdó. *Hrtcz Mihály* Pléb. Úrnál. — Egerben. T. *Nánásy Mihály* Tűtor Úrnál. — Miskolczon T. *Posch Jos.* Archivarius, és *Miskolczy János* Könyvkötő Uraknál. — Kassán. T. *Wirkner Orv. Doct.* Úrnál. — Rosnyón. *Hofman János* Úrnál. — Debretzenben. Ns. *Csáthy György* Könyvnyomtató és Könyváros Úrnál. — Nagy Váradon. T. *Lonovits Imre* Orv. Doct. Úrnál. — Kolosváron. *Guttman János* Könyváros Úrnál. — Illokon. T. *Nagy Albert* Hertzegei Dir. Úrnál. — A' kiknek tettik nálom Mező Kövesden.

A' Könyv ezentűl a' Hazának, és azon Nagy Érdemű Hazafiaknak lévén felajánlva, kik azt az előre fizetés által nem annyira magoknak, mint a' Hazának jövődébéli hasznára felsegélteni, és világ eleibe terjeszteni méltóztatták, kiknek érdemes neveiket örök emlékezetnek jeléül a' Könyv' utólyán kinyomtatni is szándékozom: az Érd. Előrefizető Uraságok tehát, kik még ezenután fognak arra előrefizetni, a' magok Érd. Neveiket a' Collector Urak által, kihol teszi le a' pénzt, a' ki rendelt holnapnak az utólyáig méltóztassanak nékem megíratni; a' pénzt pedig, melly még ezután fog le tétetni, a' Könyvnyomtatóval kötött alkuszerént csak akkor fogják a' távolabb lévő Collector Urak nékem elküldeni, a' midőn a' Könyv a' kezekben megyen; hanem az újj előre fizetők szá-

ma eránt előbb el várom a' tudósítást, hogy a' Könyvek elküldésében tudgyam magamat mihez tartani. Irtam Mező Kövesden Szent Jakab havának 15. dik napján, 1816. Esztendőben.

Kalo Péter,
Orv. Tud. Doct.

Elegyes dolgok.

A' Petersburgból Julius' 10. dikén indúlt levelek panaszokodnak, hogy ott négy hetektől fogva rendkívül való, félbenemszakadó, és oly nagy szárazság jár, a' milyenne az Északi vidékeken már régen nem emlékeznek. — Londonban Jul. 21. dikén minden templomokban közönséges imátságok tartattak a' sok essőzésnek megszűnéséért. — Frantzia országban már jó ideje, hogy elkezdettek imádkozni azért, hogy száraz időt adjon az isten.

Lyonban, a' Gen. Mouton Duvernet' processusa lefolyván, 's a' kimondatott halálos ítéletet 's a' Megvizsgáló Törvényszek is helybehagyván, őtet ugyan ott Jul. 27. dikén reggel öt órakor agyon lötték.

Az 1816. dik esztendőbéli Patrióták közül azon hármakat, kiket halálra ítélték vala, úgymint Pleigniért, Carboneaut, és Tolleront, Jul. 27. dikén Párisban a' vesztő helyre kivitték, és megölték. Az utzákon és a' vesztő helyen álló sokaság így kiáltozott: *Éljen a' Király!*

Augustus 6. dik napján Száz forint Huszaspénzért, Váltótzédulában 283 5/6 forintot — egy Császári aranyért 13 fl. 12 kr. — egy Hollandus Aranyért 13 fl. 24 krt.

Augustus 7. dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzédulában 289 1/6 forintot. — egy Császári aranyért — fl. — kr. — Egy Hollandus aranyért — fl. — krt.

Augustus' 8. dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzédulában 292 1/2 fl. — egy Császári aranyért 13 fl. 36 kr. — Egy Hollandus aranyért — fl. — kr. adtak.